

Verdenskrig. Om sine jagttagelser og oplevelser af det rige fugleliv i Vest Stadil Fjord skrev han i 1933 bogen *Fugle fra Fjorden*. Hans mange filmoptagelser er samlet i en film.

Efter at området i 1950'erne blev afvandet, er det nu ført tilbage som naturbeskyttelsesområde, så der er genopstået søer, våde enge og rørskov, som giver gode livsbetingelser for et rigt fugle og dyreliv.

Naturstyrelsen har restaureret hytten og lavet en lille udstilling.

På den anden side af vejen står en informationstavle, hvor der også er WC, vand og bord med bænke.

17 Fugleobservationshus

Ca. 50 meter fra Vestkyststien ligger et lille observationshus, hvorfra man har en fantastisk udsigt over det indvundne vådområde. Man kan kun komme dertil til fods.

18 Strandgården

Husby Klit fra Sidselbjerg til Vedersø er sammen med Vest Stadil Fjords Søndre Dyb fredet.

Gården lå tidligere sammen med en gård syd for, men blev i 1870'erne flyttet og nyopført på sin nuværende placering. Strandgården er bygningsfredet som en af de bedst bevarede klitgårde langs Vestkysten. Gården og dens omgivelser med tilhørende enge ud mod fjorden ejes af staten og drives som museum af Ringkøbing-Skjern Museum.

Fra rasteplassen er der kort gå-afstand til havet.

19 Sidselbjerg Strand

På klittens top er der en trigonometrisk station, som har haft betydning for kortlægningen af området siden 1800-tallet. Her blev i 1880'erne efter ulykkelige skibsforslis opstillet et sømærke samtidig med flere andre sømærker langs klitten til hjælp for fiskerne og skibsfarten. Sømærket er siden renoveret og bevares selvom det ikke længere har nogen sikkerhedsmæssig betydning.

Herfra er der en fantastisk udsigt over det flade fjordlandskab og om forår og efterår de store kolonier af trækende gæs.

1 Nørre Sø

Fra Kaj Munks Præstegård er der mulighed for en fantastisk vandretur rundt om Nørresø, som året rundt byder på rige naturoplevelser.

4 På hulvejen langs med Madum Å til Tim Kirkeby fornemmer man tydeligt det lave landskab, hvor åen som kanal ligger væsentlig over det flade agerbrug.

1 Vestkyststruten

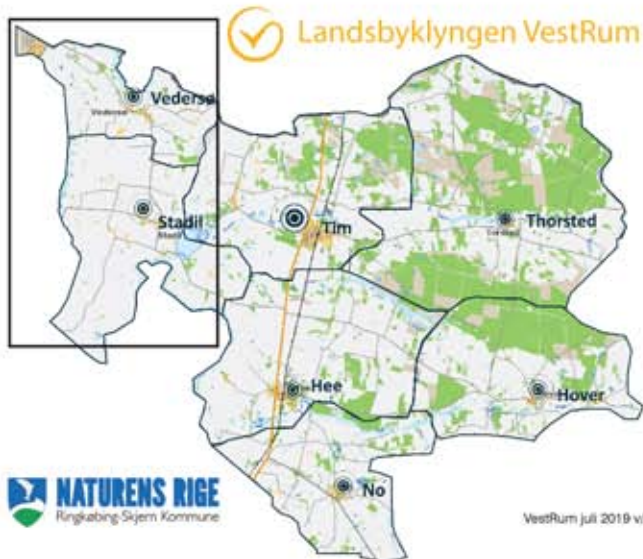
Sundåen er en kunstig kanal gravet i 1800 tallet for at afvande sumpe-arealer mellem Vest Stadil Fjord og Stadil Fjord. Den opgravede jord blev brugt til at etablere et dige langs åen. På diget har Naturstyrelsen anlagt en cykel- og gangsti, som er en del af den 560 km lange Vestkyststrute - Danmarks cykelrute nr. 1.

Fra diget er der en god udsigt over Vest Stadil Fjord og de afvandede landbrugsarealer, hvor der i fuglenes træktid kan ses store flokke af bl.a. gæs. Der er rasteplasser og observationssteder langs med stien.

2 Stadil Fjord ruten

Ruten går rundt om Stadil Fjord så tæt på fjorden som muligt. Ikke egnet for cykler med tynde dæk.

Vandre & Cykelruter i Stadil - Vedersø

NATURENS RIGE

Landsbyklyngen VestRum

VestRum juli 2019 v/2

1 Vedersø Klit

Vedersø Klit, der hører til vestkystens ældste ferieområder, kendetegnet af områdets to vartegn: Sømærket, der blev sat i 1884 og Vedersø Klit Badehotel, der blev opført i 1927. Herefter blev der opført sommerhuse i områdets byggestil med valmtag af strå.

Vedersø Klit er kendt for de rolige, klassiske omgivelser, hvor turismen stadig er en behersket medspiller til naturen, så området aldrig kommer til at virke overbelastet af besøgende. Området byder foruden Badehotellet på sommerhusudlejning, Campingplads, flere indkøbs muligheder og spisesteder. Vedersø Klit Strand fik i 1988 som det første sted i Danmark det blå flag, der kendetegner rene strande.

2 Skyttegravene

Rester af det tyske forsvarsværk fra 2. Verdenskrig

3 Kaj Munks Præstegård

Præstegården danner rammen om digterpræsten Kaj Munks mest virksomme år, hvor han skrev skuespil, digte, breve, prædikener og artikler. Kaj Munk blev henrettet januar 1944 efter i ord at have sat sig mod det nazistiske regime og tyske besættelse.

4 Vedersø

Vedersø er en lille landsby i den nordligste del af Ringkøbing-Skjern Kommune og først og fremmest kendt som hjemsted for digterpræsten Kaj Munk, der virkede som præst i sognet fra 1924 – 1944.

I 1992 oprettede man Vedersø Idrættsefterskole og siden den internationale efterskole: The International.

Midt i byen ligger kirken, hvor Kaj Munk ligger begravet. Lige ved siden af kirken er Vedersø Egnsmuseum og mindelunden med citater fra Kaj Munk.

5 Pinseboden

Midt mellem Vedersø og Stadil findes det gamle samlingssted: Pinseboden. En naturlig hulning i naturen, gemt i en lille plantage, hvor man for år tilbage mødtes til sammenkomst og dans.

Stadil

Stadil er en lille aktiv landsby langt fra alting! Midt i byen ser man fortsat de gamle bygninger, fra den gang, hvor byen summede af liv og aktivitet.

11 Alrum Strand

Stadil Fjord er en forholdsvis ren ferskvandssø omgivet af rørskov og flere steder diger mod de afvandede områder. Omkring fjorden findes flere små havne, fortrinsvis for de lokale fiskere.

Ved Alrum Strand er et kommunalt ejet areal indrettet til friluftsliv, badning og sejls, og med teltplads, shelter, vand og tørkloset.

12 Svingel Engso

Efter at have været afvandet i mere end 50 år er Svingel Engso blevet genetableret. I og ved søen er der et rigt fugleliv med bl.a. svaner, blyhøns, grågæs, forskellige arter af ænder og kolonier af hættemåger og skarve.

Ved pumpestationen på nordsiden har Stadil-Vedersø Sogneforening etableret en rasteplads. Langs vejen er der desuden to vigepladser med gode muligheder for observation af fuglelivet + info-tavler.

Ved sydsiden, hvor Tim å forstætter ud i Stadil Fjord, er der rasteplads med borde og bænke.

13 Stadil Kirke

Lidt syd for byen ligger kirken, der er bygget i 1200 tallet. En sjælden seværdighed er det gyldne alter fra kirkens oprindelse. Kirkens inventar er fra 1600 tallet.

14 Naturen

Naturen omkring Vedersø og Stadil er præget af indvundet landbrugsland, fjorde, søer og de åbne vidder, hvor den barske vind har frit spil.

Området er landbrugsland og flere steder ligger jorden under daglig vandoverflade. Det kendetegnes af de mange lige kanaler, der skærer sig gennem landskabet og pumpestationerne, der løfter vandet op til 140 cm.

15 Flyvergraven

Markerer, hvor et engelsk bombefly under 2. verdenskrig styrtede ned og forsvandt i mosen.

16 Jens Bjerg Thomsens Hytte

Hyttens var jagthytte for jagtkonsulent Jens Bjerg Thomsen og nogle af hans elever i en lang periode omkring 2.

- Badebro
- Badestrand
- Bord og bænke
- Campingplads
- Drikkevand
- Hotel
- Dagligvarehandel
- Naturområde
- Is & burgere
- Rasteplads
- Restaurant
- Seværdighed
- Shelter
- Udsigtspunkt
- Observationssted
- Toilet
- Fjordhavn

-
-
-

1 km

